

Nr 162.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående upplåtelse av viss mark från kronoparken Asa i Asa socken, Kronobergs län, till skogsvårdsgård; given Stockholms slott den 10 mars 1950.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

G. E. Sträng.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 10 mars 1950.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler fråga om upplåtelse av viss mark från kronoparken Asa till skogsvårdsgård samt anför därvid följande.

Genom beslut den 11 november 1949 bemyndigade Kungl. Maj:t domänstyrelsen att för kronans räkning inköpa Asa säteri i Asa socken, Kronobergs län. Köpeskillingen och övriga med köpet förenade utgifter skulle gäldas av domänverkets markinköpsfond. Tillika uppdrog Kungl. Maj:t åt

domänstyrelsen och skogsstyrelsen att gemensamt efter samråd med skogsvårdsstyrelsen i länet uppgöra och till Kungl. Maj:t inkomma med förslag angående upplåtelse till skogsvårdsstyrelsen av mark från egendomen för inrättande av en skogsvårdsgård. Egendomen benämnes numera kronoparken Asa och omfattar cirka 3 700 hektar.

Efter verkställd utredning och besök på platsen tillsammans med representanter för skogsvårdsstyrelsen ha *domänstyrelsen* och *skogsstyrelsen* i skrivelse den 27 februari 1950 avgivit förslag i ämnet.

Enligt förslaget skall till skogsvårdsstyrelsen upplåtas dels Asa corps de logi med två flyglar, uthuslänga, trädgårdsmästarbostad och växthus jämte kringliggande park och trädgård, omfattande cirka två hektar, dels ett område i södra delen av kronoparken öster om Asasjön och omfattande med skogsmark, impediment och inägor en areal av omkring 400 hektar. Berörda delar av kronoparken äro närmare angivna å en i ärendet företedd karta. Den slutliga gränsen bör enligt ämbetsverken få bestämmas genom överenskommelse dem emellan. Vidare framhålles, att det icke för närvarande kan avgöras, huru den föreslagna skogsvårdsgårdens behov av lämplig plantskolejord skall tillgodoses. Härför erfordras nämligen markundersökningar, som icke kunna utföras vintertid. Denna fråga bör enligt ämbetsverken få avgöras senare i samråd med lantbruksstyrelsen. Då emellertid för plantskolan endast erfordras en areal av omkring två hektar, anse ämbetsverken ifrågakvarande spörsmål kunna lösas utan större svårighet.

Med hänsyn till att skogsvårdsstyrelsen är angelägen om att snarast få börja sin verksamhet vid Asa föreslå ämbetsverken, att upplåtelsen skall ske från och med den 1 juli 1950. För upplåtelsen anses lämpligen böra tillämpas samma grunder som de, vilka föreslagits beträffande upplåtelsen till skogsvårdsstyrelsen i Stockholms län av visst område av kronoparken Bogesund till skogsvårdsgård (se prop. nr 49/1949). I den nu föreslagna upplåtelsen bör alltså ingå dispositionsrätt till nyssnämnda byggnader och park, skogsområde och erforderlig plantskolejord samt därifrån utfallande avkastning, rätt till jakt ävensom rätt till fiske i vatten inom det större området och utanför dettas strand i Asasjön. Ersättning härför bör årligen tillföras statens domäners fond genom särskilt statsanslag enligt de grunder, som angivits i propositionen nr 158/1939. Skogsvårdsstyrelsen bör svara för fullgörandet av kronan åliggande väghållningsskyldighet för det upplåtna området ävensom för de skatter, som belöpa å området med därå befintliga byggnader.

För att det vid Asa belägna, till kronoparken hörande sågverkets behov av råvara skall kunna tillgodoses finna ämbetsverken det vidare lämpligt, att skogsvårdsstyrelsen tillförbindes att i första hand hembjuda från det upplåtna skogsområdet utfallande sågvara till innehavaren av sågverket enligt de grunder, varom överenskommelse träffats mellan domänstyrelsen och Skogsägarnas industri aktiebolag. Sagda bolag har nämligen hyrt sågverket av domänstyrelsen för tiden den 1 januari 1950—den 31 december 1952. Förslaget innebär att innehavaren av sågen skall äga förköpsrätt till

utfallande sågtimmer ävensom till sådana rotstående virkesposter, som huvudsakligen lämna sågtimmer. Priset för sådant virke bestämmes för ett år i sänder genom överenskommelse på grundval av priserna på jämförbart virke från närliggande kronoskogar. Enligt vad ämbetsverken upplysa har skogsvårdsstyrelsen godtagit denna princip ävensom, till undvikande av olämplig konkurrens om tillgänglig arbetskraft, förklarar sig villig samordna sina avtalsuppgörelser om avverkningspriser med domänverkets arbetsavtal.

Slutligen må nämnas, att vid domänstyrelsens och skogsstyrelsens skrivelse fogats en av *länsjägmästaren i Kronobergs län* upprättad promemoria rörande det till upplåtelse föreslagna skogsområdets lämplighet som skogsvårdsgård. I denna promemoria anföres sammanfattningsvis, att området med hänsyn till läge, bonitet och skogens sammansättning inom sig inrymmer goda möjligheter till en variationsrik och befruktande skogsundervisning. De arbetsobjekt, som där erbjudas, äro karakteristiska för den övervägande delen av länets skogsbruk. Tillika framhålles, att området i dagens läge jämväl är den ur undervisningssynpunkt lämpligaste delen av kronoparkens skogar.

Departementschefen. Erfarenheten har visat att det för skogsvårdsstyrelsernas upplysnings- och undervisningsverksamhet är av stort värde, att styrelserna ha egna skogsvårdsgårdar till sitt förfogande. Dessa kunna i stor utsträckning användas som fasta förläggningsplatser för sagda verksamhet och även i övrigt utnyttjas för demonstrationsändamål. För närvarande saknar skogsvårdsstyrelsen i Kronobergs län lämplig skogsvårdsgård. Såsom framgår av utredningen i ärendet erbjuder sig emellertid nu möjlighet att bereda skogsvårdsstyrelsen tillgång till en sådan gård å den av domänstyrelsen nyligen förvärvade kronoparken Asa — förutvarande Asa säteri — i Asa socken. Detta tillfälle synes böra utnyttjas. Jag tillstyrker därför domänstyrelsens och skogsstyrelsens förslag, att å nämnda kronopark skall upplåtas mark till sagda skogsvårdsstyrelse att användas som skogsvårdsgård. Härtill torde riksdagens medgivande böra inhämtas.

Mot ämbetsverkens förslag i fråga om skogsvårdsgårdens omfattning och läge har jag intet att invända. Till skogsvårdsstyrelsen bör sålunda upplåtas dels ett mindre område om cirka två hektar med därå befintliga, i det föregående närmare angivna byggnader, dels ett större område om cirka 400 hektar jämte erforderlig jord till plantskola. Jag har icke heller något att erinra mot de föreslagna villkoren för upplåtelsen. Vad angår tidpunkten för upplåtelsen anser även jag det angeläget, att skogsvårdsstyrelsen snarast möjligt skall kunna påbörja sin verksamhet vid den ifrågasatta skogsvårdsgården. Med hänsyn härtill tillstyrker jag, att upplåtelsen skall ske från och med den 1 juli 1950. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, domänstyrelsen och skogsstyrelsen att meddela närmare föreskrifter i ämnet.

För upplåtelsen torde slutligen ersättning böra utgå till domänfonden enligt de grunder, som angivits i propositionen nr 158/1939.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att medgiva, att till skogsvårdsstyrelsen i Kronobergs län må från kronoparken Asa i Asa socken av sagda län upplåtas mark till skogsvårdsgård i enlighet med vad i det föregående angivits.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Malte Olsson.
